

Deixalles a Collserola, deixalles fora de lloc

Recull d'informacions, propostes educatives,
jocs, llibres... de suport a iniciatives de recollida
d'escombraries abandonades al medi natural

SETMANA EUROPEA
DE LA PREVENCIÓ DE RESIDUS
16 - 24 NOVENBRE 2024

Articles al Butlletí del Parc

El *Butlletí* és una revista trimestral d'informació i actualitat del Parc, des de 1988. Disponible en suport digital a: <https://www.parcnaturalcollserola.cat/butlletí-del-parc/#articles>
Hi ha cercador per títol i any.

Tres articles relacionats amb deixalles:

[Les deixalles al bosc, un tema que ens ocupa i preocupa / Butlletí Estiu 2003](#)

[Deixalles i pandèmia a les àrees de lleure del parc natural / Butlletí Tardor 2020](#)

[La neteja al Parc de Collserola / Butlletí Primavera 2023](#)

Memòries de Gestió

Són publicacions anuals, en PDF, que recullen totes les actuacions del Consorci del Parc Natural de Collserola. Memòries des de 1986 fins a 2023, disponibles a <https://www.parcnaturalcollserola.cat/memories/>

La darrera Memòria, corresponent a l'any **2023** destaca:

144,73

TONES TOTALES DE BROSSA RETIRADA DEL MEDI NATURAL

↑ **38%** respecte a fa 5 anys

117,27 TONES RECOLLIDES EN ACTUACIONS DE NETEJA ORDINÀRIES

69 punts de neteja habitual

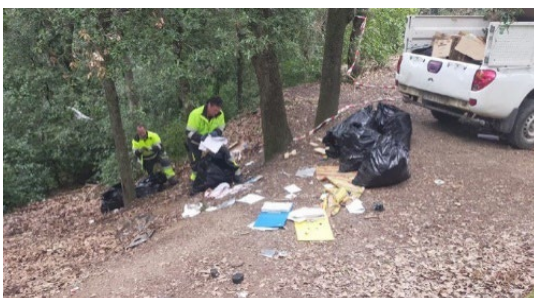
45 km de marges de carreteres i camins

27,46 TONES RECOLLIDES EN ACTUACIONS DE NETEJA EXTRAORDINÀRIES

8 tones de les quals en jornades de participació

Més informació sobre el serveis de neteja a la [web](#)

Campanya *Let's clean up*

Let's Clean up Europe és una campanya europea que, des del 2014, comparteix l'Agència de Residus de Catalunya, i que té com a objectiu alertar la societat de la gran quantitat de residus que es generen i es llencen als espais naturals i promoure actuacions de recollida, classificació i valoració de les deixalles trobades.

El Consorci del Parc Natural de Collserola hi participa de forma activa des del 2016. Més informació a l'espai web [de projectes de participació en la gestió del Parc natural de Collserola](#).

L'enllaç a la pàgina del *Let's Clean up Europe* on hi ha penjats els diferents recursos

http://residus.gencat.cat/ca/ambits_dactuacio/prevencio/setmana_europea/lets_clean_up_europe/

Vídeo curt *Residu 0 al Parc*

Una magnífica aportació de les persones en pràctiques al Parc Natural de Collserola.

El 2021, tot celebrant el *Dia de l'Educació Ambiental*, la *Setmana de la Prevenció de Residus* i la renovació de la mini-deixalleria de Can Coll CEA, teniu aquest curt per potenciar les sortides a la natura tot fomentant la minimització de residus.

En mp4, 1:49 min.

[Residu0alParc](#)

L'AGENDA: Descobertes en Família

Les activitats de l'[Agenda](#) també tenen en compte aquesta temàtica, com, per exemple, l'activitat *UN NADAL MÉS SOSTENIBLE*

DESCOBERTES EN FAMÍLIA

Una passejada pels voltants del Centre d'Informació, acompanyada d'un petit taller o d'un joc ens servirà per conèixer millor Collserola.

■ UN NADAL MÉS SOSTENIBLE

DISSABTE **30 DE NOVEMBRE**

Vols fer que el teu Nadal sigui més teu i especial? Vols guarnir la casa sense haver de comprar plàstics? Et proposem una activitat creativa, on podràs fer guarniments i detalls nadalencs partint d'elements naturals i materials reciclats.

Al Centre d'Informació i a Can Coll

Durant la Setmana Europea de la Prevenció del Residu trobareu als equipaments del Parc Natural mostres de materials informatius i de sensibilització sobre aquesta temàtica (informació, racó de contes, propostes creatives, etc.)

Recursos associats al programa *L'Escola Cuida La Terra*

[L'Escola Cuida La Terra](#) és el nom del conjunt d'accions i recursos transversals de totes les propostes educatives de Can Coll CEA, independentment del nivell educatiu al que s'adrecen. Concretament relacionat amb els residus trobareu:

- Mini-deixalleria, oberta al públic també els diumenges
- Idees per fer a l'escola: **fes la teva bossa portaentrepans**

Els residus invisibles de la nostra motxilla

Residu invisible: tot aquell conjunt de materials i recursos que s'ha utilitzat per fabricar un producte

La motxilla pesa massa!

Envasos d'un sol ús

- 32 Kg de residus invisibles
- Sóc d'alumini i cal molta energia i aigua per fabricar-me i també s'emeten molts gasos contaminants a l'aire
- Sóc de plàstic PET o PVC, derivats del petroli, per fabricar-me contamina l'aire i l'aigua, trigaré 1.000 anys a descompondre'm!
- Sóc de pol·lèntic, em fas servir només un cop i puc acabar emportant al fons del mar el fons dels propers 100 anys...

Envasos reutilitzables

- 433 Kg de residus invisibles
- bossa portaentrepans
- carmanyola
- cantimplora

Si esmorzem així cada dia generem 500 Kg de residus invisibles l'any!

Si esmorzem així cada dia generem només 2 Kg de residus invisibles l'any

Idees per fer a l'escola: fes la teva bossa portaentrepans

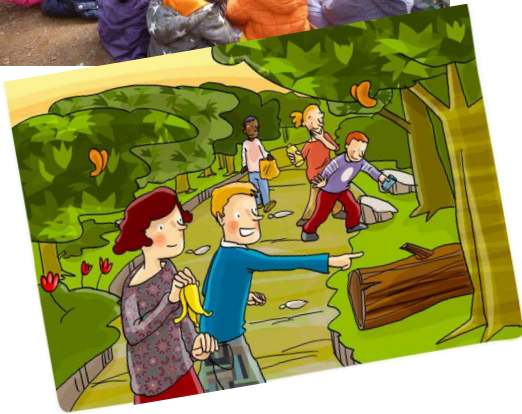
- 1** Obre l'embolcall de plàstic i dibuixa hi a sobre un rectangle (uns 45x30 cm). Retalla'l.
- 2** **Què ens cal per fer-ho?**
 - Pedaç de roba
 - Plàstic dels cereals (és apte per estar en contacte amb els aliments)
 - Fil i agulla de cosir (estàtica)
 - Velcro (o botons o goma elàstica)
 - Llapis, regle i tisores

Fes el mateix rectangle de la roba que vulguis reutilitzar i retalla'l.
- 3** Ajunta plàstic i roba, fes la vora (1 cm) i cus els marges amb fil i agulla.
- 4** Cus o enganxa el velcro als extrems. (També pots fer servir com a tancament un botó o una goma elàstica)
- 5** Ja tens llest el teu portaentrepans!

RESIDU ZERO!

Amb un portaentrepans reutilitzable evitem residus d'embolcalls d'un sol ús com: paper d'alumini, films, etc.

Recursos de la proposta educativa *Experimentem el Bosc*

Dins del programa [El Curs al Parc](#) hi ha la proposta **Experimentem el Bosc**, adreçada a Educació Infantil i primer cicle de Primària que, entre altres coses, ens ajuda a reflexionar sobre les deixalles al medi natural.

S'utilitzen 'deixalles gegants' que us podem deixar en préstec.

Aquesta activitat la trobareu proposada també a Hàbitat: Guia d'activitats d'educació ambiental

<http://habitat.escolexesc.cat/>

Concretament activitat 24: *Objectes estranys al jardí*

<http://habitat.escolexesc.cat/portfolio-items/26-objectes-estrany-al-jardi/>

Edat: activitat de 4 a 7 anys.

Contes i propostes creatives

Les maletes i motxilles [Collserola Conta Contes](#) us faciliten una tria de llibres de ficció o coneixement que us seran d'utilitat ens els vostres projectes (per fer animació lectora a l'escola i a casa, per organitzar sessions conta Contes, etc.)

Destaquem els següents títols:

- MORICHON, David /**Això no és cap problema!**
- Cruïlla, 1999. Llibre /ISBN 5777-84-8286-634-6
- Adequat a partir de 6 anys, ideal per a qualsevol edat si el narreu vosaltres mateixos.

A les maletes i motxilles *Collserola Conta Contes* també hi ha propostes de crear amb residus.

Destaquem:

- SORIANO, Marta /**Eco-Art Educació Ambiental: Guia didàctica amb 60 tallers d'art i reciclatge** L'autora, 2002. 96 p. ISBN: 84-95987-02-3

A la publicació [QUI HA PASSAT PER AQUÍ?](#) hi ha un ratolí atrapat dins d'una ampolla de vidre.

Vegeu l'article científic on s'inspira:

- [Un cas real d'ampolles abandonades](#)

Del Museu de Ciències Naturals de Granollers – Àrea de recerca en petits mamífers

Fitxa Quantes deixalles hem recollit?

A partir de les tasques de gestió relacionades amb la neteja de residus al Parc Natural de Collserola i en el marc dels [programes de participació](#), us podem facilitar alguns recursos d'interès, com aquest registre que ens aproxima al control del pes i del volum recollit, i a la tria dels residus.

Neteja al Parc

Parc de Collserola
 Consorci del Parc Natural de la Serra de Collserola

QUANTES DEIXALLES HEM RECOLLIT?

A partir de la pràctica dels treballs del Consorci que portem a terme tant en el Parc Natural, podem fer un treball dels residus recollits, així en compto cada banyiga.

1 Llotja de plàstics blancs (inclouent paper) ... Kg
 1 Llotja de plàstics ... Kg
 1 Llotja de vidre ... Kg
 1 Llotja de metàl·lic ... Kg
 1 Llotja de paper ... Kg

ENTRE:

DATA: _____ NOMBRE DE PERSONES: _____
 LOCALITAT: _____

TOTAL ENVASOS	Kg	
PLÀSTICS	Kg	
VIDRE	Kg	
METÀL·LIC	Kg	
PAPER, CARTON, DIARIS I REVISTES	Kg	
Restes de menjar	Múltipla llotja	Kg
Restes de plàstics	Múltipla llotja	Kg
Restes de vidre	Múltipla llotja	Kg
Restes de metàl·lic	Múltipla llotja	Kg
Restes de paper	Múltipla llotja	Kg
Restes de textils	Múltipla llotja	Kg
Restes de fusta	Múltipla llotja	Kg
Restes de ceràmica	Múltipla llotja	Kg
Restes de plàstics negres	Múltipla llotja	Kg
Restes de plàstics grocs	Múltipla llotja	Kg
Restes de plàstics vermells	Múltipla llotja	Kg
Restes de plàstics blaus	Múltipla llotja	Kg
Restes de plàstics grocs	Múltipla llotja	Kg
Restes de plàstics vermells	Múltipla llotja	Kg
Restes de plàstics blaus	Múltipla llotja	Kg

Gràcies!!!

Fibrociment?

Deixalles i Història

Història de la fàbrica d'Uralita

<http://cerdanyolainforma.com/2014/12/10/historia-de-la-fabrica-duralita/>

Dins d'una Cerdanyola agrícola i rural que, des de la segona meitat del segle XIX, estava configurant les seves estructures modernes, va sorgir, a començaments del XX, la indústria de materials d'amiant i ciment. Una indústria que, un segle després, encara està causant morts per l'amiant.

../.. Durant els anys cinquanta, quan la fabricació d'uralita a Cerdanyola s'apropava al mig segle d'existència i l'asbestosi encara era una malaltia desconeguda, un sistema fàcil i econòmic d'arreglar els bassals i el fangueig de camins i carrers fou l'abocament de runes de fibrociment, és a dir, de deixalles industrials de plaques, jardineres, tubs de fibrociment, etc., procedents de la fàbrica local../..

Cotxes abandonats?

Genetes?

Deixalles i Fauna

Història de les latrines de geneta

[Article sobre la geneta al Butlletí núm.35 \(any 1997\)](#)

Veure també article publicat a la revista Quercus; 179 (gener 2001): 20-24. Autoria: Anna Pla, Francesc Llimona, Alfons Raspall i David Camps

../.. com altres mamífers, les genetes utilitzen llocs fixos de defecació, anomenats latrines, que estan gairebé sempre enlairats. Sembla que les latrines tenen una importància vital en la demarcació del territori i la comunicació entre individus; per això, els biòlegs del Parc estan estudiant la seva ubicació i funció. A Collserola s'han trobat latrines en edificis deshabitats, pedreres, torres elèctriques i, fins i tot, en cotxes abandonats en mig del bosc../..

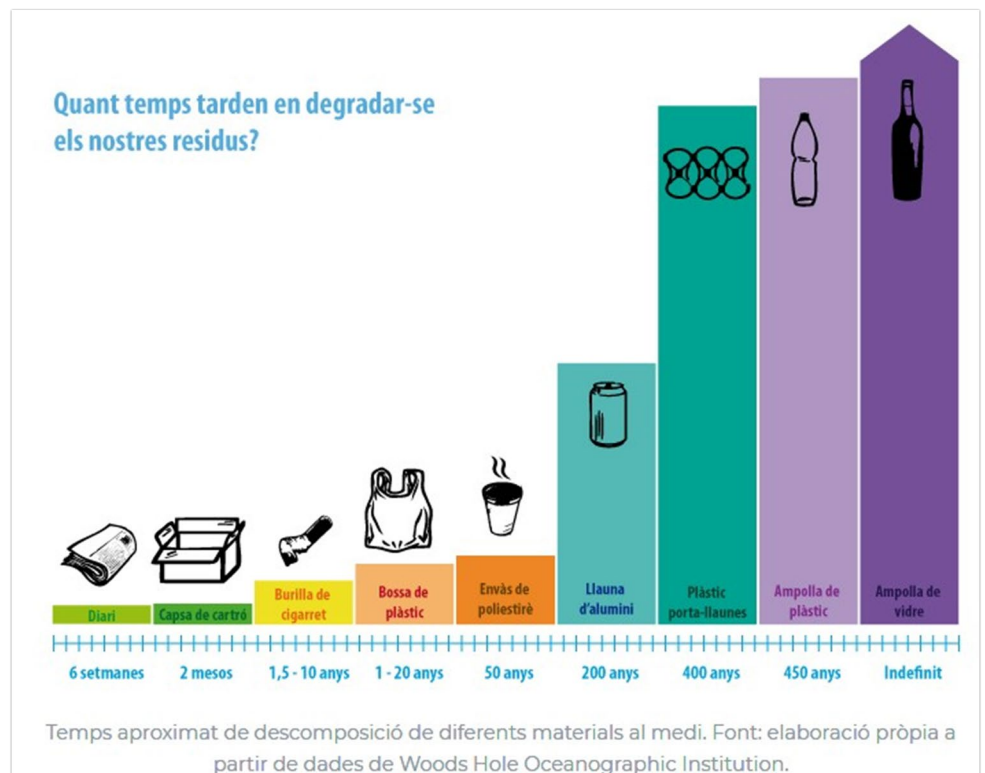
EcoConsells:

No t'oblidis les teves deixalles (Eco2.0-51)

L'OSSMA, Oficina de Seguretat, Salut i Medi Ambient de la Universitat de Barcelona, ens dóna ECOCONSELLS 2.0

Aquí teniu l'Ecoconsell **No t'oblidis les teves deixalles** i amb quins **Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS's de l'Agenda 2030)** està relacionat

<https://www.ub.edu/ossma/medi-ambient/no-toblidis-les-teves-deixalles-eco2-0-51-2/>

Webs per saber més del littering, dels residus en general i de la seva seva minimització

De l'abandonament de deixalles a la natura, conegut com *littering* (de l'anglès 'llençar escombraries') algunes webs, que, a part de la campanya citada anteriorment *Let's Clean up*, aporten informacions, metodologies i recursos d'interès:

- **Clean Europe Network** <https://cleaneuropenetwork.eu/>
- **Measuring litter** <https://cleaneuropenetwork.eu/en/measuring-litter/aus/>
- Projecte **Libera** <https://proyectolibera.org/> i **E-litter**, aplicació per mòbils, recurs de ciència ciutadana promogut SEOBirdLife dins projecte *Libera* <https://vertidoscero.com/litter-terrestre/>
- **Littering: Així danya el medi ambient l'abandó de residus** Article revista *Consumer*, 2017.

- Materials divulgatius de l'Agència de Residus de Catalunya (ARC) de la Generalitat de Catalunya http://residus.gencat.cat/ca/ambits_dactuacio/sensibilitzacio/material/
- Recopilació de materials i accions virtuals en un portal interactiu de l'Àrea d'Acció climàtica de la Diputació de Barcelona <https://www.diba.cat/es/web/xarxasost/prevencio-de-residus> Hi ha diferents jocs, entre altres:
 - <https://view.genial.ly/5fd3591b3c971e0d65981ff6/interactive-content-recursos-virtuales-per-la-prevencio-de-residus-unim-esforcos>
- Pàgina per saber com reciclar els diferents residus, quina recollida selectiva es fa al teu municipi, etc. <https://www.residuonvas.cat/>
- Campanyes de la Fundació per a la Reducció dels Residus:
 - No volem una salut de plàstic <https://rezero.cat/campanyes/no-volem-una-salut-de-plastic/>
 - Nou període: Alternatives existents per viure una menstruació de residu Zero <https://rezero.cat/campanyes/nouperiode/>
 - ReWine: Reutilització d'ampolles de vidre al sector vitivinícola <https://rezero.cat/campanyes/rewine/>
 - Consum Conscient <https://rezero.cat/campanyes/jo-consumeixo-conscientment/>
 - Comerç verd <https://comercverd.rezero.cat/>
 - Amb la Fundació del Banc de Recursos: Pont Alimentari: sobre malbaratament en el cicle dels aliments <http://www.pontalimentari.org/>
 - Catalunya lliure de bosses <https://rezero.cat/campanyes/catalunya-lliure-de-bosses/>

Exposició temporal **LA PETJADA,** l'impacte de les deixalles a Collserola i al món

De Kika Pedrerol Durall i Maria Solà
Vilarrubias

A partir d'imatges, textos i representacions artístiques s'explica com els residus abandonats impacten en la Natura i en les nostres vides. S'aborda com els plàstics, les piles, etc. els calen desenes, centenars o milers d'anys per a ser degradats, com són incorporats en animals i plantes i com poden tenir un greu impacte a la nostra salut. Finalment, fa referència a accions del nostre entorn per tractar de pal·liar la contaminació.

Lloc:

Can Coll Centre d'Educació Ambiental
Crt. Cerdanyola – Horta, km. 2 08290 Cerdanyola del
Vallès

Dates i horaris:

Del 17 de novembre de 2024 al 23 de febrer de 2025

Diumenges: de 9:30 a 14:30.

Feiners: de dilluns a divendres, per grups, amb
visita concertada prèviament (adreçant-se a
activatascanoll@parccollserola.net)

Període nadalenc: Del 23 de desembre al 6 de
gener (ambdós inclosos), Can Coll resta tancat

Activitat inclosa dins de la [Setmana
Europea de la Prevenció de Residus](#)
(del 16 al 24 de novembre)

Exposició itinerant. Disponible per centres cívics,
biblioteques, associacions, etc.

CDRE, centre de documentació i recursos educatius

Can Coll centre d'educació ambiental
Crt. Horta, km 2. - 08290 Cerdanyola del Vallès
Tel. 936922916 - cdre@parccollserola.net

<Recull actualitzat a 13/11/2024>

**Parc Natural
Collserola**

AMB Àrea Metropolitana
de Barcelona

**Diputació
Barcelona**

**Generalitat
de Catalunya**